

Phong cách Hồ Chí Minh góp phần bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách cho cán bộ, đảng viên hiện nay

Contribution of Ho Chi Minh's style to enhance and fulfill the personalities of officers and members of Vietnamese Communist Party

Nguyễn Văn Thuyên¹, Nguyễn Thị Thùy Giang²

¹Học viện Phòng Không – Không Quân, Hà Nội

²Học viện Chính trị, Hà Nội

Tác giả liên hệ: Nguyễn Văn Thuyên; Email: cglvkthh@gmail.com

Tóm tắt: Phong cách Hồ Chí Minh là những đặc trưng giá trị về nhân cách, phương pháp, tác phong, đạo đức và lối sống của Hồ Chí Minh, gắn liền với nhân cách trí tuệ lỗi lạc, đạo đức trong sáng, lối sống bình dị của một vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc. Phong cách đó vừa mang tính dân tộc vừa mang tính hiện đại, vừa khoa học vừa cách mạng, vừa cao cả vừa thiết thực. Phong cách Hồ Chí Minh được thể hiện trong mọi lĩnh vực sống và hoạt động của Người, thông qua một số biểu hiện về sống cần, kiệm, liêm, chính; sống hài hòa kết hợp nhuần nhuyễn văn hóa Phương Đông và Phương Tây; tôn trọng quy luật tự nhiên, gắn bó với thiên nhiên. Tất cả những biểu hiện đó luôn được Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm và thực hiện nhất quán, xuyên suốt trong cả cuộc đời và sự nghiệp hoạt động cách mạng của Minh, với một nhiệt huyết của một người cộng sản kiên trung “phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân”, phấn đấu vì mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Phong cách Hồ Chí Minh góp phần bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách cho cán bộ, đảng viên hiện nay.

Từ khóa: *Bồi dưỡng; Cán bộ; Đảng viên; Hoàn thiện; Hồ Chí Minh; Phong cách*

Abstract: Ho Chi Minh's style includes valuable characteristics of Ho Chi Minh's personality, methods, manners, ethics and lifestyle, associated with the brilliant intellectual personality, pure morality, and simple lifestyle of a leader of the nation. That style is both national and modern, scientific and revolutionary, noble and practical. Ho Chi Minh's style is expressed in all areas of his life and activities, through manifestations of frugality and integrity; a harmonious life combining Eastern and Western cultures; and nature respect and attachment. All of these manifestations have always been paid special attention by Ho Chi Minh and implemented consistently, throughout his whole life and activities of revolution, with the enthusiasm of a faithful communist who devotes to "serve the fatherland and the people", striving for the goal of national independence and socialism. Ho Chi Minh's style also contributes to fostering and perfecting the personality of current cadres and party members.

Keywords: *Fostering; Fulfillment; Ho Chi Minh's style; Officers; Vietnamese Communist Party's members*

1. Đặt vấn đề

Phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh có nhiều nét đã trở thành huyền thoại không những đối với nhân dân Việt Nam mà còn đối với cả thế giới. Đó là sự giản dị, thanh đạm, thanh cao trong sinh hoạt hằng ngày; đó là cách sống chừng mực, điều độ, ngăn nắp, yêu lao động, rất quý trọng thời gian, chẳng có ham muốn danh lợi riêng cho mình; đó là tình thương yêu con người quyện với tình yêu thiên nhiên tạo nên tinh thần lạc quan của người chiến sĩ, kết hợp chặt chẽ với những rung động say mê của một tâm hồn nghệ sĩ. Học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh góp phần bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách cho cán bộ, đảng viên hiện nay

2. Một số biểu hiện trong Phong cách của Hồ Chí Minh

2.1. Hồ Chí Minh là một tấm gương sáng ngời về phong cách sống cần, kiệm, liêm, chính

Về ăn, khi ở Pari hoa lệ hay lúc về hoạt động bí mật tại vùng Pác Bó, kể cả khi đã trở thành Chủ tịch nước, Người vẫn thích lối ăn đạm bạc, mang tính truyền thống quê hương. Có “của ngon, vật lạ”, Người thường không chịu ăn một mình, mà san sẻ đều cho những người cùng đi, để phần cho người đi vắng... Khi ăn xong, bao giờ Người cũng sắp xếp lại mâm bát cho gọn ghẽ, thể hiện sự tôn trọng với người phục vụ của mình.

Bữa ăn hàng ngày của Người thường chỉ ba bốn món. Tương, cà, dưa muối, cá kho với lá gừng... Bác ăn những món ăn dân dã đó thể hiện sự đồng cam cộng

khổ với đồng bào, với người dân Việt Nam thời thực dân phong kiến. Từ đó, cho thấy Hồ Chí Minh có lối sống cần, kiệm, gần gũi với người dân

Về chỗ ở, khi đã trở thành Chủ tịch nước Người không chấp nhận một cuộc sống cách biệt so với mức sống của đa số nhân dân. Hồ Chí Minh luôn gần gũi với thiên nhiên: “trên có núi, dưới có sông; có đất ta trồng, có bãi ta chơi; nhà thoáng ráo, kín mái; gần dân, không gần đường” [04, tr. 114]. Những năm tháng ở Việt Bắc, nơi ở của Người là một ngôi nhà sàn nhỏ bé; trên đường hành quân, di chuyển, có khi chỉ là một mái lán đơn sơ. Khi về Hà Nội, Người không vào ở trong Dinh Toàn quyền, nói thác là vì nó có mùi thực dân. Vào thăm nơi ở của Người, mọi người đều nhận thấy nơi đây không có chỗ cho sự xa hoa và cũng không có chỗ cho sự tầm thường. Cuộc sống khiêm tốn, cuộc đời thanh bạch của Người luôn xứng đáng là một tấm gương cho mọi người trong mọi thời đại noi theo.

Trong sinh hoạt đời thường, Người luôn đặt cho mình một kỷ luật chặt chẽ giữ nếp trật tự ngăn nắp gọn gàng, chú ý rèn luyện sức khỏe, sắp xếp thời gian tiến hành mọi việc thật hợp lý và có hiệu quả nhất. Những việc trong ngày, trong tuần, trong tháng, từ họp hành, tiếp khách đến việc viết báo, đọc và trả lời thư từ... đều được bố trí thích hợp, chú ý sao cho tốn ít thời gian mà có nhiều hiệu quả. Đối với Người, thay đổi, xen kẽ các loại công việc cũng có ý nghĩa thư giãn, nghỉ ngơi.

2.2. Hồ Chí Minh là hiện thân sáng ngời của phong cách sống hài hòa, kết hợp nhuần nhuyễn văn hóa Phương Đông và Phương Tây.

Đó là phong cách sống vừa thấm nhuần văn hóa Nho - Phật - Lão, vừa chịu ảnh hưởng sâu đậm của văn hóa Âu - Mỹ nhưng luôn giữ vững, yêu quý và tự hào về văn hóa Việt Nam. Trong những năm tháng đi tìm đường cứu nước, dù phải làm đủ mọi nghề để kiếm sống và để hoạt động cách mạng, Người vẫn tìm cách đi thăm nhiều nơi, nhiều cảnh đẹp, nhiều công trình cổ kính và tráng lệ của nước Pháp để nâng cao tầm hiểu biết của mình.

Trên cương vị Chủ tịch nước, công việc nhiều, nhưng Người vẫn sắp xếp thời gian đi thăm các danh lam thắng cảnh các di tích lịch sử: Đền Hùng, Văn Miếu, chùa Thầy, chùa Hương, Côn Sơn, Kiếp Bạc, bãi chài Sầm Sơn ...

Hơn tất cả mọi người, Hồ Chí Minh còn truyền tinh thần lạc quan cho những ai được sống gần Người, được tiếp xúc với Người, không phải bằng những “đại ngôn”, mà bằng những chuyện vui nhẹ nhàng, bằng những trao đổi hài hước luôn đem lại những tiếng cười sảng khoái, và đặc biệt, bằng sự quan tâm đầy tình nghĩa; đối với người dưới quyền, không một lần nóng nảy. Bên cạnh những việc lớn của dân, của đất nước, của thế giới, Người vẫn chú ý đến đời sống riêng tư của các đồng chí phục vụ. Những khi đi công tác xa Người không quên nhắc nhở, bố trí cho những anh em ở nhà nghỉ phép về thăm bố mẹ, vợ con,

thu xếp việc gia đình.

Giống như mọi người bình thường, Người cũng có những ham muốn của con người, nhưng là những ham muốn lành mạnh, hợp lý và điều quan trọng là làm chủ những ham muốn của mình, hướng mọi ham muốn vào mục đích cao nhất của cuộc đời mà mình theo đuổi. Người sống không phải theo chủ nghĩa khắc kỷ hay diệt dục cũng không phải theo thuyết “thực vô cầu bão”, “cư vô cầu an” để “an bản lạc đạo”, như đã có người làm tưởng. Người đã nói với đồng bào cả nước: “Cả đời tôi chỉ có một mục đích, là phấn đấu cho quyền lợi Tổ quốc, và hạnh phúc của quốc dân” [05, tr.272].

Ở phương Tây, đánh giá một vĩ nhân, người ta ít chú ý đến phong cách sống, mà thường chú ý đến những công hiến to lớn, những chiến công lẫy lừng, những tác phẩm đồ sộ của người đó để lại. Hồ Chí Minh đem lại một cách nhìn nhận mới, thông qua sinh hoạt của Người luôn hài hòa, kết hợp nhuần nhuyễn văn hóa Phương Đông và Phương Tây, phong cách Hồ Chí Minh luôn là chuẩn mực sống không chỉ để cho Việt Nam mà còn là nhiều người ở nước khác trên thế giới học tập; không chỉ có cán bộ, đảng viên cộng sản mà còn là những người tư sản, giai cấp, thành phần khác cũng cần phải học tập.

2.3. Phong cách sống luôn tôn trọng quy luật tự nhiên, gắn bó với thiên nhiên

Trong cuộc sống của mình, Người rất yêu thiên nhiên và gắn bó với thiên nhiên. Đây cũng là một đặc trưng rất nổi

bật của phong cách sống Hồ Chí Minh.

Đối với Người, thiên nhiên mà Người yêu tha thiết là những đám sen, những hàng dâm bụt, giếng Cốc, núi Hồng, sông Lam... ở quê nhà; là những danh lam thắng cảnh của đất nước mà Người đã thấy khi theo cha đi các nơi, trên đường vào Huế, sau đó là suốt dọc đường dài đi về phía Nam của Tổ quốc. Tất cả đã in đậm vào ký ức, mà sau này Người thường nhắc lại.

Những năm tháng ở trong tù, không rượu không hoa, Người vẫn không hững hờ với ánh trăng soi ngoài cửa sổ; mặc dù bị trói chân tay, nhưng Người vẫn vui say với tiếng chim ca rộn núi, hương bay ngát rừng. Trở về Tổ quốc, Người ưa thích được sống hoà nhập với thiên nhiên, với bờ suối, rừng cây, rau măng cháo bẹ có cảnh đất trời dưới sông, trên núi; có đất trồng cây, bãi tắm... Hồ Chí Minh yêu thiên nhiên đến mức một cây bụt mọc bên bờ ao bị sâu ăn Người cũng không cho chặt bỏ, chỉ với một điều giải thích đơn giản: Phải mấy chục năm mới có được một cây to bóng mát như thế, Người đã bày cho các đồng chí phục vụ cách chữa cây khỏi sâu.

Không phải chỉ biết hưởng thụ những gì thiên nhiên dành cho con người, Hồ Chí Minh còn muốn mọi người phải trả lại cho thiên nhiên những gì đã bị mất đi vì con người, vì thiên tai địch họa, để bảo vệ thiên nhiên, bảo vệ môi trường sinh thái. Chính Người đã đề ra cuộc vận động trồng cây xanh, trồng cây nào được cây ấy, phong trào trồng cây gây rừng, phủ xanh đồi trọc và phát động Tết

trồng cây, mà ngày nay đã trở thành một phong tục tốt đẹp:

“Mùa xuân là tết trồng cây,

Để cho đất nước càng ngày càng xuân”.

Suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Người chỉ có một mục tiêu là “...hết lòng, hết sức phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân” và chỉ tiếc một điều là, “không được phục vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa”. Tuy nhiên, khi được đồng bào cho lui thì Người rất vui lòng lui với ước mong giản dị: “Làm một cái nhà nho nhỏ, nơi có non xanh, nước biếc để câu cá, trồng hoa, sớm, chiều làm bạn với các cụ già hái củi, em trẻ chăn trâu, không dính líu gì với vòng danh lợi” [05, tr.187].

Cho đến năm cuối đời, Bác còn đi trồng cây trên đồi Vật Lại, Ba Vì, Hà Tây và mời một số cán bộ có trách nhiệm đến bàn tiếp vấn đề trồng người. Phải bắt đầu từ việc chăm sóc cây mới trồng, từng con người mới lớn, nâng niu từng tấm gương người tốt, việc tốt xuất hiện ở trong cuộc sống hàng ngày của hàng triệu triệu quần chúng nhân dân lao động trong cả nước. Phải có nhiều cây mới thành rừng, phải có nhiều người tốt mới thành một xã hội tốt đẹp. Bác Hồ là người khởi xướng, cổ vũ, tổ chức và mãi mãi là tấm gương sáng cho mọi thế hệ trong sự nghiệp trồng cây, trồng người của đất nước và dân tộc ta.

Chính tình yêu con người và tình yêu thiên nhiên rộng lớn đã tạo nên tinh thần lạc quan thư thái, khoáng đạt, phong cách ung dung tự tại của Hồ Chí Minh trong mọi hoàn cảnh. Vì vậy, trong cuộc sống hàng ngày, Người vẫn

có những giây phút rung động với cảnh sắc thiên nhiên, gần với con người và cuộc đời sôi động. Sau khi Lenin mất, Hồ Chí Minh đã viết những dòng xúc động: “Không phải chỉ thiên tài của Người, mà chính là tính coi khinh sự xa hoa, tinh thần yêu lao động, đời tư trong sáng, nếp sống giản dị, tóm lại là đạo đức vĩ đại và cao đẹp của người thầy, đã ảnh hưởng lớn lao tới các dân tộc châu Á và đã khiến cho trái tim của họ hướng về Người, không gì ngăn cản nổi” [07, tr. 317]. Đến lượt mình, Hồ Chí Minh cũng đã sống như vậy và đã trở thành một trong những người có ảnh hưởng sâu rộng nhất đối với nhân dân các nước trong thế kỷ XX.

Từ cách sống hết lòng vì nước, vì dân, tiết kiệm, thanh đạm, giản dị của Bác Hồ, Thủ tướng Phạm Văn Đồng đã viết: “Chớ hiểu lầm rằng Bác sống khắc khổ theo lối nhà tu hành, thanh tao theo kiểu nhà hiền triết ẩn dật... Đời sống vật chất giản dị càng hòa hợp với đời sống tâm hồn phong phú, với những tư tưởng, tình cảm, những giá trị tinh thần cao đẹp nhất. Đó là đời sống thật sự văn minh mà Bác Hồ nêu gương sáng trong thế giới ngày nay”.

3. Thực trạng lối sống, nhân cách của cán bộ, đảng viên hiện nay

Trong những năm qua, cơ bản đội ngũ cán bộ, đảng viên đã quán triệt và thực hiện nghiêm túc đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước. Mặc dù ở các lĩnh vực hoạt động khác nhau nhưng đội ngũ cán bộ, đảng viên đều thực hiện nghiêm túc

Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Nhờ đó, cán bộ, đảng viên đã thường xuyên tự học tập, tự rèn luyện, nâng cao ý thức trách nhiệm, thực hiện tốt chức trách, nhiệm vụ được giao, ngày càng hình thành lối sống, nhân cách theo phong cách Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, một bộ phận cán bộ, đảng viên thiếu rèn luyện, tu dưỡng nhân cách, lối sống thiếu khoa học dẫn đến hiệu quả công tác chưa cao, một số suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, dẫn đến vi phạm pháp luật phải xử lý. Tình trạng đó có nhiều nguyên nhân khác nhau, có cả khách quan và chủ quan, trong đó có nguyên nhân do đội ngũ cán bộ, đảng viên buông lỏng sự quản lý, rèn luyện không thường xuyên, liên tục, thiếu gương mẫu, tác phong làm việc không khoa học.

4. Một số giải pháp cơ bản góp phần bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách cho cán bộ, đảng viên hiện nay.

4.1. Tổ chức Đảng và các tổ chức chính trị xã hội thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức trách nhiệm cho mọi cán bộ, đảng viên về học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh

Công tác tuyên truyền, giáo dục việc học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, mọi lúc, mọi nơi, ở tất cả các cấp, với những nội dung phong phú, đa dạng, thiết thực, cụ thể. Trong đó, cần tập trung tuyên

truyền, quán triệt Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị; Kết luận số 01-KL/TW về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị “về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” nhằm nâng cao ý thức tự giác, trách nhiệm trong rèn luyện, học tập và làm theo phong cách Hồ Chí Minh trong quá trình công tác và sinh hoạt hàng ngày.

Quá trình tuyên truyền, giáo dục cần gắn với đặc điểm, nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị, kết hợp chặt chẽ với việc đẩy mạnh các phong trào Thi đua và các cuộc vận động theo từng đặc thù của cơ quan, đơn vị. Vận dụng linh hoạt, sáng tạo, phong phú các hình thức, biện pháp tuyên truyền, giáo dục, cổ động như: thông qua học tập chính trị thường xuyên; học tập theo chuyên đề của các đối tượng; bổ sung, thay thế các hình thức, khẩu hiệu tuyên truyền; phát động cán bộ, đảng viên trong các cơ quan, đơn vị sưu tầm những câu chuyện kể về phong cách sống Hồ Chí Minh; phát huy hiệu quả các phong trào thi đua, biểu dương “người tốt, việc tốt”, nhân rộng điển hình tiên tiến; tổ chức tuyên truyền về những lời Bác dạy năm xưa; tổ chức Hội thảo khoa học, thi báo cáo viên giỏi, tuyên truyền viên trẻ, trao đổi, tọa đàm, tham quan thực tế, hành quân về nguồn, dâng hương, báo công.

4.2 Phát huy vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng trong học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh

Học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh là hoạt động có mục đích, sử dụng tổng hợp nhiều hình thức, biện pháp, với sự tham gia của các tổ chức, lực lượng. Trong thực tiễn, mọi hoạt động của cán bộ, đảng viên đều gắn liền với tổ chức, chịu sự quản lý, điều hành, kiểm tra, giám sát của tổ chức. Chính vì vậy, thực hiện biện pháp có ý nghĩa quan trọng, nhằm định hướng mục tiêu, yêu cầu, nội dung, nâng cao chất lượng hiệu quả trong học tập và làm theo phong cách sống của Người.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần xác định rõ việc học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh là một nội dung quan trọng, cần tập trung lãnh đạo thống nhất, nghiêm túc; căn cứ vào Chỉ thị, hướng dẫn của cấp trên, để xây dựng nghị quyết, kế hoạch với những nội dung, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, cụ thể việc học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh đối với các tổ chức, cá nhân. Nội dung, biện pháp lãnh đạo phải toàn diện theo phương châm “trên trước, dưới sau”, “trong trước, ngoài sau”, “học đi đôi với làm theo”, lấy kết quả “làm theo” làm thước đo để đánh giá kết quả từng tổ chức, cá nhân. Chú trọng việc kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả và phát huy vai trò của các cơ quan chức năng đối với việc học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh trong cơ quan, đơn vị.

Lấy kết quả học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh là một trong những tiêu chuẩn đánh giá, bình xét, phân loại đảng viên, tổ chức đảng hằng năm và điều động, bổ nhiệm cán bộ. Tổ chức hội nghị tập huấn nghiệp vụ, triển khai kế

hoạch thực hiện việc học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh cho các bộ phận, lực lượng cốt cán ở cấp mình và cơ sở thuộc quyền.

Thường xuyên kiện toàn, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của cấp ủy, tổ chức đảng; giữ vững nguyên tắc lãnh đạo dân chủ, sâu sát thực tiễn và đề cao trách nhiệm nêu gương trong lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao vào trong học tập, làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh để quần chúng noi theo.

4.3. Phát huy vai trò tích cực, tự giác của cán bộ, đảng viên trong tự học tập, rèn luyện và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh

Kết quả học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh của cán bộ, đảng viên phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó tính tự giác, tự học tập, rèn luyện là yếu tố có vai trò trực tiếp quyết định nhất đến chất lượng học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh. Do đó, các cấp, các ngành cần chủ động nghiên cứu, đề ra nhiều hình thức, biện pháp linh hoạt, phù hợp, nhằm phát huy tính tích cực, tự giác của từng cán bộ, đảng viên trong cơ quan, đơn vị mình, biến quá trình giáo dục thành tự giáo dục. Thực tiễn cho thấy, chỉ khi mỗi cán bộ, đảng viên có tinh thần tích cực, tự giác, tự học tập, rèn luyện một cách nghiêm túc, mới đủ “sức đề kháng” và đứng vững trước những tác động tiêu cực phức tạp, nhiều chiều, nhiều mặt trong tình hình mới hiện nay.

Sự hoàn thiện về phẩm chất, nhân cách của người cán bộ, đảng viên không phải tự nhiên mà có, mà phải trải qua một quá trình đấu tranh, tu dưỡng, rèn luyện bền

bì, công phu trong các hoạt động thực tiễn nói chung, trong sinh hoạt hàng ngày nói riêng mà phát triển, hoàn thiện, như “ngọc càng mài, càng sáng, vàng càng luyện, càng trong”. Do đó, trong phát huy vai trò tự giác, tự rèn, mỗi cán bộ, đảng viên phải hết sức coi trọng việc đấu tranh với chính mình; thường xuyên tự kiểm tra, tự đánh giá, tự thẩm định để kịp thời điều chỉnh những hành vi, phong cách, lối sống thiếu chuẩn mực với bản chất và truyền thống của dân tộc Việt Nam.

Đối với mỗi cán bộ, đảng viên cần có nhận thức sâu sắc, đúng đắn về mục đích, ý nghĩa việc học tập, làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh. Coi đó là mục tiêu phấn đấu để hoàn thiện nhân cách. Mọi suy nghĩ và hành động phải luôn xuất phát từ động cơ trong sáng, kiên quyết đấu tranh với những hành vi, thói quen xấu trong phong cách, lối sống; thường xuyên nêu cao ý chí phấn đấu, vươn lên, vượt qua mọi khó khăn, trở ngại, chủ động xây dựng kế hoạch phấn đấu, rèn luyện, tu dưỡng và thực hiện nghiêm túc, trách nhiệm, có hiệu quả thiết thực. Đối với người đứng đầu cơ quan, đơn vị cần thường xuyên kiểm tra đôn đốc, quản lý tốt cán bộ, đảng viên thuộc quyền cả về chất lượng chính trị, tư tưởng, trình độ chuyên môn năng khiếu, sở thích, tác phong, lối sống, các mối quan hệ trong nơi công tác và ngoài xã hội, biết khêu gợi, phát huy và tạo điều kiện để cán bộ, đảng viên tự giác phấn đấu, phát huy những mặt tốt và khắc phục những khuyết điểm của mình.

4.4. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, sơ tổng kết rút kinh nghiệm; kết hợp giữa xây và chống, lấy xây

làm chính trong học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh

Công tác kiểm tra, giám sát là chức năng của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp; nếu không kiểm tra, giám sát coi như không có lãnh đạo. Thực tế cho thấy, có làm tốt công tác kiểm tra, giám sát lãnh đạo, chỉ huy đơn vị mới kịp thời phát hiện, bổ sung nhiều nội dung, biện pháp lãnh đạo, quản lý sát thực. Qua đó, nhằm đánh giá đúng thực chất chất lượng, hiệu quả việc học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh. Việc tổ chức kiểm tra, giám sát phải xem xét cụ thể, khách quan, chỉ rõ những ưu điểm, khuyết điểm để cá nhân, tổ chức được kiểm tra thấy được những vấn đề cần phải khắc phục sửa chữa. Chú trọng kiểm tra vào những thời điểm quan trọng, nhất là khi cán bộ đi công tác thực tế, hoạt động nhỏ lẻ, phân tán... ở thời điểm đó cán bộ xa sự quản lý, kiểm tra, giám sát của chỉ huy đơn vị, nên dễ nảy sinh các vấn đề tiêu cực dẫn đến có hành vi thiếu chuẩn mực về phong cách, lối sống.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp trong các cơ quan, đơn vị cần chủ động bổ sung, nội dung kiểm tra, giám sát việc tổ chức học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh vào kế hoạch kiểm tra, giám sát trong nhiệm kỳ và hàng năm đối với tổ chức đảng, đảng viên thuộc quyền, gắn công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, tổ chức đảng, ủy ban kiểm tra cấp ủy với công tác thanh tra của người đứng đầu.

Thường xuyên tiến hành sơ kết, rút kinh nghiệm, tổ chức gặp mặt, biểu dương, khen thưởng kịp thời các tập thể và cá nhân điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí

Minh. Thông qua hoạt động này, nhằm tiếp tục phát huy những kết quả đã đạt được, kịp thời chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, khuyết điểm để có biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời. Đồng thời tiếp tục nhân rộng những tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, gương người tốt, việc tốt; tạo điều kiện để các tập thể đẩy mạnh, phát huy hơn nữa những sáng kiến, mô hình, cách nghĩ, cách làm sáng tạo, thiết thực, hiệu quả. Tuy nhiên, việc tổ chức gặp mặt, biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân có thành tích tiêu biểu cần phải được xem xét chặt chẽ, đánh giá khách quan, chính xác, đúng đối tượng, qua đó mới phát huy được tính giáo dục, thuyết phục, tính nêu gương trước tập thể. Duy trì nền nếp và không ngừng nâng cao chất lượng hoạt động sơ kết, rút kinh nghiệm ở các cấp, coi trọng ở đơn vị cơ sở. Làm tốt hoạt động này, chính là hình thức giáo dục, thuyết phục lẫn nhau một cách hiệu quả, thiết thực.

Kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, trong đó lấy “xây” làm chính là một biện pháp có tính nguyên tắc cơ bản, nhằm đẩy mạnh chất lượng học tập và làm theo phong cách sống Hồ Chí Minh. Bởi trong mỗi con người “Ai cũng có tính tốt và tính xấu”, cần phải xây dựng, phát triển tính tốt và sửa bỏ những tính xấu, đó là “thái độ của người cách mạng”. Chính vì vậy phải xây dựng cho cán bộ, đảng viên có ý thức, trách nhiệm cao trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ, kỷ luật ở cơ quan, đơn vị. Xây dựng mối quan hệ đoàn kết, thân ái, gần gũi, giữa cấp trên và cấp dưới, giữa cán bộ, đảng viên với nhân dân. Xây dựng phong cách làm việc sâu sát thực tiễn, dân chủ, quan tâm đến lợi ích chính

đáng của quần chúng. Phát huy trách nhiệm nêu gương, tôn trọng tập thể, phát huy trí tuệ, biết đặt lợi ích của tập thể lên trên lợi ích cá nhân, xây dựng tác phong “nói đi đôi với làm”, lý luận gắn với thực tiễn; thực hiện “chống” là cần phải phê phán, đấu tranh kiên quyết, từng bước loại bỏ những biểu hiện “nói mà không làm”, “nói một đằng làm một nẻo”, quan liêu, mệnh lệnh, xa rời quần chúng, mất dân chủ, dân chủ hình thức, thiếu gương mẫu trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ; chống mọi biểu hiện của “chủ nghĩa cá nhân”.

5. Kết luận

Trước tình hình mới, việc hoàn thiện nhân cách cho cán bộ, đảng viên đặt ra yêu cầu cao về phẩm chất và năng lực. Đại hội XIII Đảng ta khẳng định: “Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, phục vụ nhân dân và sự phát triển của đất nước”; thực hiện Kết luận số 01 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Trong đó, xây dựng đội ngũ cán bộ phải thực sự gương mẫu, “vừa hồng vừa chuyên” theo đúng phong cách Hồ Chí Minh là một nhiệm vụ chính trị quan trọng và cần thiết.

Cấp ủy, tổ chức đảng các cấp cần vận dụng linh hoạt, sáng tạo một số giải

Tài liệu tham khảo

[1] Chỉ thị 05 CT/TW về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, Bộ Chính trị (khóa XII), Hà Nội, 2016.

pháp đã được đề cập theo hướng vừa đẩy mạnh việc tuyên truyền, giáo dục, vừa gắn với các phong trào thi đua, các cuộc vận động ở cơ quan, đơn vị. Qua đó, giúp cán bộ, đảng viên hào hứng tích cực rèn luyện, hoàn thiện nhân cách. Có lối sống khiêm tốn, giản dị và lịch thiệp theo phong cách Hồ Chí Minh.

Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, được Đảng ta xác định là một nhiệm vụ chính trị có ý nghĩa sâu sắc, nhất là đối với cán bộ, đảng viên. Việc làm đó đã có sức lan tỏa sâu rộng trong đời sống sinh hoạt, học tập và công tác của đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành nói riêng và đời sống chính trị ở nước ta nói chung. Việc làm đó đã trở thành công việc thường xuyên của cấp ủy, tổ chức đảng, của cán bộ chủ trì các cấp. Đòi hỏi, cấp ủy, tổ chức đảng, của cán bộ chủ trì các cấp cần vận dụng linh hoạt phong cách sống Hồ Chí Minh để hoàn thiện nhân cách cho cán bộ, đảng viên có phong cách sống chuẩn mực, góp phần cùng tập thể cơ quan, đơn vị thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Đó là cơ sở nền tảng quyết định xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

[2] Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Đảng Cộng sản Việt Nam, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016.

[3] Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn đầy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện

“tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, Đảng Cộng sản Việt Nam, Hà Nội, 2016.

[4] Những nội dung cơ bản của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Ban tuyên giáo Trung ương, Nxb Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, 2016.

[5] Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 3, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011.

[6] Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 6, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011.

[7] Phong cách Hồ Chí Minh lý luận và vận dụng, Nguyễn Hữu Lập, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2018.

[8] Hồ Chí Minh - Ngôi sao sáng mãi trên bầu trời Việt Nam, Vũ Khiêu, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2014.

Ngày nhận bài: 25/8/2022

Ngày hoàn thành sửa bài: 8/12/2022

Ngày chấp nhận đăng: 15/12/2022